

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม สถิติสำเร็จรูป SPSS for Windows แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบคำถาม

ตอนที่ 2 ระดับการใช้อำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ตอนที่ 3 ระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

|           |     |                           |
|-----------|-----|---------------------------|
| $\bar{X}$ | แทน | ค่าเฉลี่ย                 |
| S.D.      | แทน | ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน       |
| n         | แทน | จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง     |
| LePo      | แทน | ฐานอำนาจทางกฎหมาย         |
| RePo      | แทน | ฐานอำนาจการให้รางวัล      |
| CoePo     | แทน | ฐานอำนาจการบังคับ         |
| RefPo     | แทน | ฐานอำนาจการอ้างอิง        |
| ExPo      | แทน | ฐานอำนาจชำนาญการ          |
| AdmPo     | แทน | การใช้อำนาจของผู้บริหาร   |
| Motec     | แทน | ขวัญในการปฏิบัติงานของครู |

|      |     |   |
|------|-----|---|
| Co   | แทน | สัมพันธภาพในการปฏิบัติงาน                     |
| AcFe | แทน | ความรู้สึเกี่ยวกับการทำงาน                    |
| SeFe | แทน | ความรู้สึเกี่ยวกับความมั่นคง                  |
| AdFe | แทน | ความรู้สึเกี่ยวกับความก้าวและการเลื่อนตำแหน่ง |

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน มีผลปรากฏดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

|                              | สถานภาพ          | จำนวน | ร้อยละ |
|------------------------------|------------------|-------|--------|
| เพศ                          | ชาย              | 112   | 33.0   |
|                              | หญิง             | 227   | 67.0   |
| รวม                          |                  | 339   | 100.0  |
| อายุ                         | 41 ปีขึ้นไป      | 251   | 74.0   |
|                              | 40 ปีลงมา        | 88    | 26.0   |
| รวม                          |                  | 339   | 100.0  |
| ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน       | ครู              | 39    | 11.5   |
|                              | ครูชำนาญการ      | 259   | 87.0   |
|                              | ครูชำนาญการพิเศษ | 41    | 10.0   |
|                              | ครูเชี่ยวชาญ     | 0     | 0      |
| รวม                          |                  | 339   | 100.0  |
| ประสบการณ์การทำงาน           | 11 ปีขึ้นไป      | 288   | 85.0   |
|                              | 10 ปีลงมา        | 51    | 15.0   |
| รวม                          |                  | 339   | 100.0  |
| วุฒิการศึกษา                 | ต่ำกว่าปริญญาตรี | 6     | 1.8    |
|                              | ปริญญาตรี        | 290   | 85.5   |
|                              | สูงกว่าปริญญาตรี | 43    | 12.5   |
| รวม                          |                  | 339   | 100.0  |
| ขนาดของโรงเรียน<br>ที่สังกัด | ขนาดเล็ก         | 141   | 41.6   |
|                              | ขนาดกลาง         | 120   | 35.4   |
|                              | ขนาดใหญ่         | 78    | 23.0   |
| รวม                          |                  | 339   | 100.0  |

จากตารางที่ 5 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 339 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นชาย จำนวน 112 คน หญิงจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 33. และ 67.0 ตามลำดับ มีอายุตั้งแต่ 41 ปี ขึ้นไป จำนวน 251คน 40 ปีลงมาจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 และ 26.0 ตามลำดับ กลุ่ม ตัวอย่างเป็นครู ค.ศ.1 จำนวน 39 คน ครู ค.ศ.2 จำนวน 259 คน และครู ค.ศ.3 จำนวน 41 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.5, 76.4 และ 12.1 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 288 คน 10 ปีลงมา จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0 และ 15. ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 6 คน ปริญญาตรีจำนวน 290 คน และสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8, 85.5 และ 12.7 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดขนาดเล็ก จำนวน 141 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 120 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6, 35.4 และ 23.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้อำนาจของผู้บริหาร  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้าน

| ด้าน ที่ | รายการ                         | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ |
|----------|--------------------------------|-----------|-------|-------|
| 1.       | ฐานอำนาจตามกฎหมาย              | 3.93      | 0.559 | สูง   |
| 2.       | ฐานอำนาจจากการให้รางวัล        | 4.09      | 0.677 | สูง   |
| 3.       | ฐานอำนาจจากการบังคับ           | 2.50      | 0.892 | ต่ำ   |
| 4.       | ฐานอำนาจจากการอ้างอิง          | 4.07      | 0.572 | สูง   |
| 5.       | ฐานอำนาจจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญ | 4.09      | 0.592 | สูง   |
|          | รวม                            | 3.74      | 0.377 | สูง   |

จากตารางที่ 6 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X} = 3.74$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน  
พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้อำนาจจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญ อำนาจจากการให้รางวัล มีค่าเฉลี่ย  
สูงสุด ( $\bar{X} = 4.09$ ) รองลงมาอำนาจจากการอ้างอิง ( $\bar{X} = 4.07$ ) และฐานอำนาจจากการบังคับมี  
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 2.50$ )

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้อำนาจอำนาจตาม  
 กฎหมาย ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช  
 เขต 4 โดยรวมและรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ  | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ |
|--------|---|-----------|-------|-------|
| 1.     | ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่<br>ในการสั่งงาน                   | 3.63      | 0.917 | สูง   |
| 2.     | ผู้บริหารสถานศึกษาออกคำสั่งหรือมอบหมายงาน<br>ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร         | 4.13      | 0.738 | สูง   |
| 3.     | ผู้บริหารสถานศึกษาสั่งงานตามสายงานบังคับ<br>บัญชา                             | 4.10      | 0.733 | สูง   |
| 4.     | ผู้บริหารสถานศึกษาออกคำสั่ง ระเบียบ ข้อปฏิบัติ<br>ชอบด้วยกฎหมายอย่างเคร่งครัด | 4.02      | 0.761 | สูง   |
| 5.     | ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ ประเมินผลการ<br>ปฏิบัติงานของครู                      | 3.80      | 0.771 | สูง   |
| รวม    |   | 3.93      | 0.559 | สูง   |

จากตารางที่ 7 พบว่า การใช้อำนาจอำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารสถานศึกษา  
 โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด  
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใช้อำนาจในระดับสูงทุกองค์ประกอบ  
 โดยองค์ประกอบของผู้บริหารสถานศึกษาออกคำสั่งหรือมอบหมายงานชัดเจนเป็นลายลักษณ์  
 อักษรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X}$  =4.13) รองลงมา องค์ประกอบผู้บริหารสถานศึกษาสั่งงานตามสายงาน  
 บังคับบัญชา ( $\bar{X}$  =4.10) ส่วนองค์ประกอบผู้บริหารใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ในการสั่งงาน  
 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X}$  =3.63)

**ตารางที่ 8** แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้อำนาจฐานอำนาจจากการให้รางวัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ   | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ |
|--------|--|-----------|-------|-------|
| 1.     | ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำชมเชย ยกย่อง เมื่อครูปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ  | 3.97      | 0.840 | สูง   |
| 2.     | ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนส่งเสริมให้ครูหรือเพื่อนร่วมงานมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ และ เข้าร่วมพัฒนาวิชาชีพ เช่น ประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม | 4.29      | 0.764 | สูง   |
| 3.     | ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบ เลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษแก่ครู โดยไม่เกิดความขัดแย้งในโรงเรียน  | 4.09      | 0.907 | สูง   |
| 4.     | ผู้บริหารสถานศึกษาไปเยี่ยมครูหรือนักเรียนในครอบครัวครูที่เจ็บป่วย หรือไปร่วมงานสำคัญที่บ้าน  | 4.08      | 0.859 | สูง   |
| 5.     | ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความมีน้ำใจรูปแบบต่างๆ ต่อครูและเพื่อนร่วมงานเป็นการตอบแทนการปฏิบัติงาน  | 4.04      | 0.875 | สูง   |
|        | รวม  | 4.09      | 0.677 | สูง   |

จากตารางที่ 8 พบว่า การใช้อำนาจฐานอำนาจจากการให้รางวัล ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใช้อำนาจอยู่ในระดับสูงทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบ การสนับสนุนให้ครูหรือผู้ร่วมงานมีโอกาสก้าวหน้ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.29$ ) รองลงมาองค์ประกอบผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบ เลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษแก่ครู โดยไม่เกิดความขัดแย้งในโรงเรียน ( $\bar{X} = 4.09$ ) และ องค์ประกอบผู้บริหารให้คำชมเชย ยกย่อง เมื่อครูปฏิบัติงานประสบความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ( $\bar{X} = 3.97$ )

**ตารางที่ 9** แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้อำนาจฐาน อำนาจจากการบังคับ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ  | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ   |
|--------|---|-----------|-------|---------|
| 1.     | ผู้บริหารสถานศึกษา ตักเตือน คำหนิ เมื่อครูไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ   | 3.24      | 0.991 | ปานกลาง |
| 2.     | เมื่อครูปฏิบัติงานผิดพลาดจากคำสั่งผู้บริหารสถานศึกษา แสดงกริยาท่าทาง โกรธ คำหนิทันทีทันใด                               | 2.44      | 1.138 | ต่ำ     |
| 3.     | ผู้บริหารสถานศึกษาปกครองครูอย่างเข้มงวดและบังคับ ให้ปฏิบัติตามให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด                      | 2.80      | 1.081 | ปานกลาง |
| 4.     | ผู้บริหารสถานศึกษาเรียไรเงินหรือทรัพยากรต่างๆ จากครูมาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งครูทุกคนต้องให้ด้วยความจำใจ | 1.89      | 1.226 | ต่ำ     |
| 5.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีอาการ หรือแสดงกริยาท่าทางไม่พอใจเมื่อครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอความคิดเห็นโต้แย้ง                 | 2.15      | 1.346 | ต่ำ     |
| รวม    |   | 2.50      | 0.892 | ปานกลาง |

จากตารางที่ 9 พบว่า การใช้อำนาจฐานอำนาจจากการบังคับ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใช้อำนาจฐานอำนาจจากการบังคับ องค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษาตักเตือน คำหนิ เมื่อครูไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ( $\bar{X} = 3.24$ ) รองลงมาองค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษาปกครองครูอย่างเข้มงวดและ บังคับให้ปฏิบัติตามให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ( $\bar{X} = 2.80$ ) และองค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษาเรียไรเงินหรือทรัพยากรต่างๆ จากครูมาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุง โรงเรียน ซึ่งครูทุกคนต้องให้ด้วยความจำใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 1.89$ )



ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้อำนาจฐานอำนาจจากการอ้างอิง  
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4  
โดยรวมและรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ   | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ |
|--------|--|-----------|-------|-------|
| 1.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี เป็นแบบอย่างแก่<br>ครู                          | 4.01      | 0.885 | สูง   |
| 2.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน<br>และมีความรับผิดชอบสูง            | 4.18      | 0.723 | สูง   |
| 3.     | ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้ความรู้<br>ความสามารถจนประสบความสำเร็จในหน้าที่ | 4.22      | 0.716 | สูง   |
| 4.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับครูทุกคน<br>ในโรงเรียน                    | 4.34      | 0.726 | สูง   |
| 5.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้มี<br>อำนาจระดับสูง                   | 3.62      | 0.933 | สูง   |
| รวม    |  | 4.07      | 0.572 | สูง   |

จากตารางที่ 10 พบว่า การใช้อำนาจฐานอำนาจจากการอ้างอิง ของผู้บริหารสถานศึกษา  
โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง องค์ประกอบของผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับ  
ครูทุกคนในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.34$ ) รองลงมาองค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษา  
ส่งเสริมให้ครูใช้ความรู้ความสามารถจนประสบความสำเร็จในหน้าที่ ( $\bar{X} = 4.22$ ) ส่วนองค์ประกอบ  
ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้มีอำนาจระดับสูงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.62$ )

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้อำนาจฐานอำนาจจากการเชี่ยวชาญ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ  | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ |
|--------|---|-----------|-------|-------|
| 1.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เป็นที่ยอมรับของครู                                 | 4.07      | 0.707 | สูง   |
| 2.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน  | 4.19      | 0.666 | สูง   |
| 3.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคหรือวิธีการหรือแนวทางในการบริหารโดยใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ | 4.06      | 0.723 | สูง   |
| 4.     | ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้คำแนะนำแก่ครู ให้ใช้ความรู้ความสามารถจนประสบความสำเร็จในหน้าที่  | 4.03      | 0.719 | สูง   |
| 5.     | ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในงานโรงเรียนได้เป็นอย่างดี                                   | 4.12      | 0.668 | สูง   |
|        | รวม   | 4.09      | 0.592 | สูง   |

จากตารางที่ 11 พบว่า การใช้อำนาจฐานอำนาจจากการเชี่ยวชาญ ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับสูงทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.19$ ) รองลงมาองค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในงานโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ( $\bar{X} = 4.12$ ) ส่วนองค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้คำแนะนำแก่ครู ให้ใช้ความรู้ความสามารถจนประสบความสำเร็จในหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 4.03$ )

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับ ขวัญในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม และรายด้าน

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ขวัญในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม และรายด้าน

| ด้านที่ | รายการ  | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ |
|---------|---|-----------|-------|-------|
| 1.      | สัมพันธภาพหรือความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน         | 4.05      | 0.575 | สูง   |
| 2.      | ความรู้สึเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน               | 3.96      | 0.526 | สูง   |
| 3.      | ความรู้สึเกี่ยวกับความมั่นคง                      | 3.87      | 0.544 | สูง   |
| 4.      | ความรู้สึเกี่ยวกับความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง | 3.73      | 0.627 | สูง   |
|         | รวม   | 3.90      | 0.512 | สูง   |

จากตารางที่ 12 พบว่า ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา มีขวัญโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านสัมพันธภาพหรือความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.05$ ) รองลงมาด้านความรู้สึเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ( $\bar{X} = 3.96$ ) และด้านความรู้สึเกี่ยวกับความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.73$ )

**ตารางที่ 13** แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ขวัญด้านสัมพันธภาพ หรือ ความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม และรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ   | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ |
|--------|--|-----------|-------|-------|
| 1.     | ท่านได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานในเรื่องส่วนตัวหรือ การปฏิบัติงาน   | 3.96      | 0.678 | สูง   |
| 2.     | ท่านได้รับความช่วยเหลือจากผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่อง ส่วนตัวหรือการปฏิบัติงาน  | 3.85      | 0.764 | สูง   |
| 3.     | มีความกลมเกลียว สามัคคี เคารพนับถือกันด้วยความจริงใจ ระหว่างเพื่อนร่วมงานด้วยกันและผู้บังคับบัญชา                                    | 4.01      | 0.701 | สูง   |
| 4.     | ท่านมีความพอใจที่ได้รับการปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหาร สถานศึกษา   | 4.09      | 0.744 | สูง   |
| 5.     | ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ท่าน/ครูเข้าพบเพื่อชี้แจงหรือ ขอคำปรึกษาหารือ คำแนะนำในการปฏิบัติงานและเรื่องส่วนตัว ได้เป็นการส่วนตัว | 4.12      | 0.804 | สูง   |
| 6.     | ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายแผนงานและ โครงการ ต่างๆร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา  | 4.10      | 0.745 | สูง   |
| 7.     | ท่านมีความพึงพอใจที่ได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ  | 4.17      | 0.720 | สูง   |
| 8.     | ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของท่านและครู   | 4.11      | 0.761 | สูง   |
| 9.     | ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปัญหาของท่าน ครูและหาทาง ช่วยเหลือตามโอกาสอันสมควร   | 3.95      | 0.767 | สูง   |
| 10.    | ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อท่าน ครูและเพื่อนร่วมงาน  | 4.16      | 0.724 | สูง   |
| รวม    |  | 4.05      | 0.575 | สูง   |

จากตารางที่ 13 พบว่า ขวัญด้านสัมพันธภาพหรือความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของครู มีขวัญโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ อยู่ในระดับสูง โดยองค์ประกอบความพึงพอใจที่ได้ ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.17$ ) รองลงมาองค์ประกอบผู้บริหาร สถานศึกษามีความจริงใจต่อท่าน ครูและเพื่อนร่วมงาน ( $\bar{X} = 4.16$ ) และองค์ประกอบได้รับความ ช่วยเหลือจากผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่องส่วนตัวหรือการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.85$ )

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ขวัญด้านความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพ  
ในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4  
โดยรวม และรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ   | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ |
|--------|--|-----------|-------|-------|
| 1.     | ท่านมีความพึงพอใจและสนุกสนานในการทำงานที่โรงเรียน  | 4.09      | 0.766 | สูง   |
| 2.     | ท่านมีความพึงพอใจในการแก้ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา  | 3.90      | 0.833 | สูง   |
| 3.     | ท่านมีความพึงพอใจในนโยบายการทำงาน ระบบและวิธีดำเนินงาน<br>ของผู้บริหารสถานศึกษา                          | 3.97      | 0.749 | สูง   |
| 4.     | โรงเรียนของท่านมีเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น วัสดุ ครุภัณฑ์<br>เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน                    | 3.61      | 0.854 | สูง   |
| 5.     | ผู้บริหารสถานศึกษากล่าวคำยกย่อง ชมเชยเมื่อท่านปฏิบัติได้ผลดี   | 3.93      | 0.720 | สูง   |
| 6.     | ท่านมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน  | 3.94      | 0.698 | สูง   |
| 7.     | ท่านมีความพอใจต่องานและภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย   | 3.99      | 0.686 | สูง   |
| 8.     | ท่านมีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานตามที่<br>ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย                     | 4.16      | 0.685 | สูง   |
| 9.     | ท่านมีความรู้สึกพอใจที่ทุกคนในโรงเรียนให้เกียรติหรือรู้สึกว่าเป็น<br>บุคคลสำคัญคนหนึ่งคนหนึ่งของโรงเรียน | 3.93      | 0.704 | สูง   |
| 10.    | ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ครูมีความคิดอิสระอย่างเต็มที่ใน<br>การปฏิบัติงาน                             | 4.11      | 0.713 | สูง   |
| รวม    |  | 3.96      | 0.526 | สูง   |

จากตารางที่ 14 พบว่า ขวัญด้านความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีขวัญโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ  
อยู่ในระดับสูง โดยองค์ประกอบความรับผิดชอบและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานตามที่ผู้บริหาร  
สถานศึกษามอบหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.16$ ) รองลงมาองค์ประกอบผู้บริหารสถานศึกษา  
ของท่านให้ครูมีความคิดอิสระอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน ( $\bar{X} = 4.11$ ) ส่วนองค์ประกอบ  
โรงเรียนมีเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพอต่อการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด  
( $\bar{X} = 3.61$ )

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ขวัญด้านความรู้สึกเกี่ยวกับความมั่นคงในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม และรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ  | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ   |
|--------|---|-----------|-------|---------|
| 1.     | ท่านมีความสุขสนุกสนานในการปฏิบัติหน้าที่โรงเรียนนี้                         | 4.07      | .715  | สูง     |
| 2.     | โรงเรียนของท่านมีสวัสดิการที่ช่วยเหลือเกื้อกูลยามเดือนคร้อนหรือมีความจำเป็น | 3.79      | 0.885 | สูง     |
| 3.     | ผู้บริหารสถานศึกษารับรู้และยอมรับความสามารถของท่าน                          | 3.99      | 0.738 | สูง     |
| 4.     | ท่านมีความปรารถนาที่ยึดอาชีพครูต่อไป  | 4.45      | 0.630 | สูง     |
| 5.     | ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่พึงของครูได้ในหลายๆเรื่อง                          | 4.05      | 0.781 | สูง     |
| 6.     | ท่านได้รับความเคารพนับถือจากชุมชนในฐานะที่ท่านเป็นครู                       | 4.09      | 0.684 | สูง     |
| 7.     | ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความคุ้มครองและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของครู            | 3.98      | 0.812 | สูง     |
| 8.     | ครูในโรงเรียนสามารถขอโอนหรือย้ายไปทำงานในสายงานอื่นหรือหน่วยงานอื่น         | 3.24      | 1.213 | ปานกลาง |
| 9.     | ทางหน่วยงานต้นสังกัดเปิดโอกาสให้ครูไปทำงานในสายงานอื่นหรือหน่วยงานอื่นได้   | 3.31      | 1.142 | ปานกลาง |
| 10.    | การพิจารณาความดีความชอบในโรงเรียนมีการประเมินผลอย่างยุติธรรม                | 3.82      | 0.879 | สูง     |
|        | รวม   | 3.87      | 0.544 | สูง     |

จากตารางที่ 15 พบว่า ขวัญด้านความรู้สึกเกี่ยวกับความมั่นคงในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีขวัญโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ ครูมีขวัญอยู่ในระดับสูง จำนวน 8 ข้อ โดยองค์ประกอบที่มีความปรารถนาที่ยึดอาชีพครูต่อไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.45$ ) ส่วนองค์ประกอบโรงเรียนมีสวัสดิการที่ช่วยเหลือเกื้อกูลยามเดือนคร้อนหรือมีความจำเป็นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.79$ ) และมีขวัญอยู่ในระดับปานกลาง 2 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบหน่วยงานต้นสังกัดเปิดโอกาสให้ครูไปทำงานในสายงานอื่นหรือหน่วยงานอื่นได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 3.31$ ) และองค์ประกอบครูในโรงเรียนสามารถขอโอนหรือย้ายไปทำงานในสายงานอื่นหรือหน่วยงานอื่นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.24$ )

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ขวัญในด้านความรู้สึกเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่งในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม และรายองค์ประกอบ

| ข้อที่ | รายการ   | $\bar{X}$ | S.D.  | ระดับ       |
|--------|--|-----------|-------|-------------|
| 1.     | ท่านมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้นได้  | 3.80      | 0.814 | สูง         |
| 2.     | โครงสร้างการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา<br>ขั้นพื้นฐานเอื้ออำนวยต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน<br>ของท่าน | 3.85      | 0.730 | สูง         |
| 3.     | ท่านมีโอกาสได้รับพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษ โดย<br>ตัดเทียบตามความสามารถในการทำงาน                                  | 3.80      | 0.797 | สูง         |
| 4.     | ท่านมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ประเมิน<br>เครื่องมือประเมินความดีความชอบ                                      | 3.75      | 0.939 | สูง         |
| 5.     | ท่านได้รับการส่งเสริมพัฒนางานในหน้าที่ เช่น การประชุม<br>สนับสนุนในการพัฒนาตนเองเพื่อ อบรม สัมมนา                      | 4.04      | 0.719 | สูง         |
| 6.     | ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่าง<br>เป็นระบบ  | 3.91      | 0.783 | สูง         |
| 7.     | ท่านมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งตามความรู้ความสามารถที่<br>ปรากฏจากผลงานในหน้าที่   | 3.76      | 0.871 | สูง         |
| 8.     | หน่วยงานของท่านมีนโยบายให้ทุนสนับสนุนด้านการศึกษา<br>ต่อ   | 2.90      | 1.367 | ปาน<br>กลาง |
| 9.     | หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้บุคลากรไปศึกษาต่อนอก<br>เวลาราชการได้   | 3.73      | 0.936 | สูง         |
| 10.    | ท่านมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ได้รับการฝึกฝนอบรมเชิงวิชาการ<br>หรือทักษะในการปฏิบัติงานได้หลายประเภทและหลายระดับ          | 3.79      | 0.833 | สูง         |
| รวม    |  | 3.73      | 0.627 | สูง         |

จากตารางที่ 16 พบว่า ขวัญด้านความรู้สึกเกี่ยวกับความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง  
ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีขวัญโดยภาพรวมอยู่ใน  
ระดับสูงและเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบมีขวัญ อยู่ในระดับอยู่ในระดับสูงจำนวน 9  
องค์ประกอบโดยองค์ประกอบได้รับการส่งเสริมพัฒนางานในหน้าที่ เช่น การประชุม สนับสนุน

ในการพัฒนาตนเองเพื่อ อบรม สัมมนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.14$ ) รองลงมาองค์ประกอบโครงสร้างการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเอื้ออำนวยต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของท่าน ( $\bar{X} = 3.85$ ) และองค์ประกอบหน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้บุคลากรไปศึกษาต่อนอกเวลาราชการได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.75$ ) ส่วนองค์ประกอบที่มีขวัญอยู่ในระดับปานกลาง 1 องค์ประกอบ คือหน่วยงานมีนโยบายให้ทุนสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ( $\bar{X} = 2.90$ )

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4**

**ตารางที่ 17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4**

| ด้านที่ | การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา | ขวัญของครู |         |                   |
|---------|----------------------------------|------------|---------|-------------------|
|         |                                  | r          | p       | ระดับความสัมพันธ์ |
| 1.      | ฐานอำนาจทางกฎหมาย                | 0.427      | 0.000** | ค่อนข้างต่ำ       |
| 2.      | ฐานอำนาจจากการให้รางวัล          | 0.702      | 0.000** | ปานกลาง           |
| 3.      | ฐานอำนาจจากการบังคับ             | -0.264     | 0.000** | ต่ำมาก            |
| 4.      | ฐานอำนาจจากการอ้างอิง            | 0.660      | 0.000** | ปานกลาง           |
| 5.      | ฐานอำนาจจากการเชี่ยวชาญ          | 0.719      | 0.000** | ค่อนข้างสูง       |
|         | รวม                              | 0.679      | 0.000** | ปานกลาง           |

จากตารางที่ 17 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางทางบวกกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ( $r=0.679$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกจำนวน 4 ฐาน เรียงจากต่ำไปหาสูง ได้แก่ ฐานอำนาจทางกฎหมาย มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำทางบวก ฐานอำนาจจากการอ้างอิงมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางทางบวก ฐานอำนาจจากการให้รางวัลมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางทางบวก และฐานอำนาจจากการเชี่ยวชาญมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงทางบวก ( $r=0.427, 0.660, 0.702$  และ  $0.719$ ) ส่วนการใช้ฐานอำนาจจากการบังคับ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมากทางลบ กับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ( $r = -0.264$ )